

Årsregnskap 2015 for Arbeids- og sosialdepartementet

Ledelseskommentar til årsregnskapet 2015

Virksomhetens formål

Departementet har det overordnede ansvaret for politikken på følgende områder: arbeidsmarkedspolitik, arbeidsmiljø og sikkerhet, inntektspolitikk, pensjoner og velferdspolitik. Administrasjonen har som oppgave å betjene departementets politiske ledelse slik at den kan utvikle sin politikk og gjennomføre den innenfor rammene Stortinget setter.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten og rundskriv fra Finansdepartementet. Regnskapet gir et dekkende bilde av departementets disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vurderinger av vesentlige forhold

Innføring av nettoordning for budsjettering og regnskapsføring av merverdiavgift

Fra 1. januar 2015 ble det innført nettoordning for regnskapsføring av merverdiavgift for store deler av statsforvaltningen. Det innebærer at merverdiavgift ikke lenger utgiftsføres på departementets egne utgiftskapitler men på et sentralt budsjettkapittel under Finansdepartementet.

Departementet har utgiftsført merverdiavgift på 12,9 mill. kroner på det sentrale budsjettkapitlet i 2015. Dette medfører at regnskapet viser tilsvarende lavere utgifter i 2015 enn i 2014 på relevante budsjettposter. Dette er spesielt aktuelt for departementets kjøp av forsknings- og utredningsoppdrag, se nærmere omtale nedenfor.

Innføring av endringer i krav til rapportering til statsregnskapet av refusjoner av lønn

Fra 1. januar 2015 ble det innført endringer i krav til rapportering av refusjoner av lønn. Endringen innebærer at refusjoner ikke lenger inntektsføres på et inntektskapittel, men inntektsføres og rapporteres som utgiftsreduksjon på et utgiftskapittel. Dette medfører at regnskapet viser lavere utgifter i 2015 enn i 2014 på relevante budsjettposter. Tilsvarende vises lavere inntekter på inntektspostene. Dette er spesielt aktuelt for departementets egne driftsutgifter- og inntekter.

Utgifter

Bevilgningsrapporteringen viser at driftsutgiftene for departementet summerte seg til 194 mill. kroner. Av dette utgjør om lag 75,3 pst. lønn og sosiale kostnader, og 24,7 pst. øvrige driftskostnader som husleie, inventar, utstyr og løpende drift mv.

Driftsutgiftene har økt med 4,8 mill. kroner sammenlignet med 2014. Tidligere var departementet lokalisert i tre bygg, men fra mars 2015 ble departementet samlokalisert i

Akersgata 64. Dette medførte merkostnader bl.a. til enkelte ombygginger og innkjøp av møbler og utstyr til fellesarealer og møterom.

Videre viser bevilgningsrapporteringen at utgifter knyttet til forsknings- og utredningsoppdrag summerte seg til 45,3 mill. kroner. Dette er en reduksjon på 10 mill. kroner sammenlignet med 2014, som i stor grad skyldes innføring av nettoordning for føring av merverdiavgift.

Inntekter

På inntektssiden viser bevilgningsrapporteringen at det samlet er inntektsført 33 mill. kroner. Det har vært en økning på inntektssiden fra 2014 til 2015, som i stor grad knytter seg til tilbakebetaling av startkapital på 12 mill. kroner til ordningen med regionale verneombud i overnattings- og servicevirksomhetene og renholdsbransjen. Inntekten fremkommer under Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer i artskontorrapporteringen.

Tilskudd og andre overføringer

Artskontorrapporteringen viser at utgifter til tilskudd og andre overføringer summerte seg til 404,1 mill. kroner. Av beløpet er 185,6 mill. kroner utbetalt som tilskudd til underliggende virksomheter (Pensjonstrygden for sjømenn og Statens arbeidsmiljøinstitutt). Videre er det utbetalt 218,5 mill. kroner i tilskudd og andre overføringer, hvorav de største utgiftspostene gjelder tildeling til Norges forskningsråd og utbetaling av kompensasjon til tidligere nordsjødykkere.

Utgiftene under tilskudd og andre overføringer har økt med 20,2 mill. kroner sammenlignet med 2014. Dette skyldes bl.a. utbetaling av oppreisning og kompensasjon til tidligere dykkere for deres arbeid i Nordsjøen.

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter regnskapet for departementet. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert per d.d. men antas å foreligge i løpet av 2. kvartal 2016.

Oslo, 14. mars 2016

Ellen Seip
Departementsråd
Arbeids- og sosialdepartementet

Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av november 2015 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "*Netto rapportert til bevilgningsregnskapet*" er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser

eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

Oppstilling av bevilgningsrapportering, 31.12.2015

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2015	Merutgift (-) og mindreutgift
0600	Driftsutgifter	01	Driftsutgifter	A, B	196 053 000	194 046 295	2 006 705
0601	Spesielle driftsutgifter	21	Spesielle driftsutgifter	A, B	60 235 000	45 311 746	14 923 254
0601	Norges forskningsråd	50	Diverse	A	137 716 000	137 716 000	0
0601	Tilskudd	70	Tilskudd	A, B	37 877 000	27 496 736	10 380 264
0601	Tilskudd til Senter for seniorpolitikk m.m.	72	Tilskudd	A	14 990 000	14 990 000	0
0640	Arbeidstilsynet driftsutgifter	01	Driftsutgifter	A	400 000	399 974	26
0643	Statstilskudd	50	Diverse	A	114 588 000	114 588 000	0
0646	Pionerdykkere i Nordsjøen, Driftsutgifter	01	Driftsutgifter	A, B	120 000	109 547	10 453
0646	Tilskudd til pionerdykkere	70	Tilskudd	A	28 000 000	28 350 196	-350 196
0646	Tilskudd	72	Tilskudd	A, B	5 750 000	5 607 220	142 780
0648	Driftsutgifter	01	Driftsutgifter	A, B	768 000	480 604	287 396
0648	Spesielle driftsutgifter	21	Spesielle driftsutgifter	A, B	4 633 000	926 014	3 706 986
0648	Tilskudd til faglig utvikling	70	Tilskudd	A	4 000 000	4 000 000	0
0649	Spesielle driftsutgifter	21	Spesielle driftsutgifter	A, B	3 244 000	1 712 210	1 531 790
0664	Tilskudd til Pensjonstrygden for sjømenn	70	Tilskudd	A	71 000 000	71 000 000	0
0021	Driftsutgifter	01	Driftsutgifter			1 068 347	
1633	Nettoordning MVA i staten	01	Driftsutgifter			12 859 812	
<i>Sum utgiftsført</i>					679 374 000	660 662 702	

Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet tildeling	Regnskap 2015	Merinntekt og mindreinntekt (-)
3600	Diverse inntekter	02	Ymse	0	2 266 562	2 266 562
3601	Diverse inntekter	02	Ymse	0	192 844	192 844
3645	Regional verneombudsordning i hotell-og re:	06	Ymse	12 000 000	12 000 000	0
5309	Tilfeldige inntekter, ymse	29	Ymse		253 272	
5700	Folketrygden - arbeidsgiveravgift	72	Arbeidsgiveravgift		18 304 789	
<i>Sum inntektsført</i>				12 000 000	33 017 467	

Netto rapportert til bevilgningsregnskapet

627 645 235

Kapitalkontoer

60048101	Norges Bank KK /innbetalinger				19 780 511	
60048102	Norges Bank KK/utbetalinger				-648 466 446	
706001	Endring i mellomværende med statskassen				1 040 700	
<i>Sum rapportert</i>					0	

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)

Konto	Tekst	2015	2014	Endring
6260	Aksjer	0	0	0
706001	Mellomværende med statskassen	-5 936 985	-6 977 685	1 040 700

* Samlet tildeling skal ikke reduseres med eventuelle avgitte belastningsfullmakter. Se note B for nærmere forklaring.

Virksomhet: Arbeids- og sosialdepartementet.

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter			
Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
060001	5 307 000	190 746 000	196 053 000
060121	6 377 000	53 858 000	60 235 000
060150		137 716 000	137 716 000
060170		37 877 000	37 877 000
060172		14 990 000	14 990 000
064001		400 000	400 000
064350		114 588 000	114 588 000
064601		120 000	120 000
064670		28 000 000	28 000 000
064672	2 570 000	3 180 000	5 750 000
064801		768 000	768 000
064821	2 735 000	1 898 000	4 633 000
064870		4 000 000	4 000 000
064921	545 000	2 699 000	3 244 000
066470		71 000 000	71 000 000

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre i hht avgitte belastningsfullmakter (-)	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastningsfullmakter	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
060001		2 006 705	0	2 006 705	2 266 562			4 273 267	9 537 000	4 273 267
060121		14 923 254	-9 550 963	5 372 291	192 844			5 565 135	2 693 000	2 693 000
060170	"kan overføres"	10 380 264	0	10 380 264				10 380 264	60 337 000	10 380 264
064601	"kan overføres"	10 453	0	10 453				10 453	120 000	10 453
064672	"kan overføres"	142 780	0	142 780				142 780	8 880 000	142 780
064801		287 396	0	287 396				287 396	861 000	287 396
064821	"kan overføres, kan nyttes under post 01"	3 706 986	0	3 706 986				3 706 986	3 858 000	3 706 986
064921		1 531 790	-1 499 986	31 804				31 804	135 000	31 804

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter*Mottatte belastningsfullmakter*

Arbeids- og sosialdepartementet (ASD) har mottatt belastningsfullmakt på 1,08 mill. kroner fra Statsministerens kontor. Departementet har utgiftsført 1,07 mill. kroner av fullmakten.

Stikkordet «kan overføres»

Poster med stikkordet kan overføres, gir hjemmel til å overføre bevilgningen til de to neste budsjettårene. Dette gjelder samtlige poster med stikkordet kan overføres i denne noten.

ASDs bevilgning på kapittel 0601, post 70 har i utgangspunktet ikke stikkordet "kan overføres", men fikk stikkordet i nysalderingen 2015.

Stikkordet «kan overføres, kan nyttes under»

Poster med stikkordet kan nyttes under gir hjemmel til å overskride den bevilgningen stikkordet henviser til, mot tilsvarende innsparing under den bevilgningen det henvises fra. Dette gjelder kapittel 0648, post 21. I tillegg har posten stikkordet kan overføres.

Avgitte belastningsfullmakter (utgiftsført av andre)

ASD har gitt belastningsfullmakter og tillegg til tildelingsbrev på poster ASD selv disponerer på tilsammen 14 270 000 kroner. Av dette er det benyttet 11 051 000 kroner og som gir et mindreforbruk på 3 219 000 kroner (gjelder kap 601, post 21 og kap 649, post 21). Mindreforbuket inngår i beregningen av mulig overført beløp til neste år.

Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter

ASD har denne fullmakten knyttet til følgende kapitler og poster som departementet selv disponerer:

- overskride bevilgningen under kapittel 0600, post 01 mot tilsvarende merinntekter under kapittel 3600, post 02
- overskride bevilgningen under kapittel 0601, post 21 mot tilsvarende merinntekter under kapittel 3601, post 02

Mulig overførbart beløp

ASD har i 2015 et totalt mindreforbruk på tilsammen 21 526 000 kroner. Av dette er det overført 21 146 000 kroner til 2016. Differansen mellom det totale mindreforbruket og faktisk overført beløp blir tilbakeført til statskassen.

Oppstilling av artskontorrapporteringen, 31.12.2015

	Note	2015	2014
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Salgs- og leieinntekter	1	2 459 406	334 192
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>		2 459 406	334 192
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	152 988 452	148 050 673
Andre utbetalinger til drift	3	80 819 071	97 353 351
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		233 807 523	245 404 024
Netto rapporterte driftsutgifter		231 348 117	245 069 832
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter	4	0	0
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	5	9 864 548	3 053 020
Utbetaling av finansutgifter	4	16 570	0
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		9 881 118	3 053 020
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		9 881 118	3 053 020
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m,m,	6	12 000 000	3 000
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		12 000 000	3 000
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	7	404 114 249	387 596 285
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		404 114 249	387 596 285
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler *			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		253 272	252 413
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		18 304 789	18 156 350
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		-12 859 812	0
<i>Sum rapporterte utgifter på felleskapitler</i>		5 698 249	18 408 763
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		627 645 235	617 307 374
Oversikt over mellomværende med statskassen **			
Eiendeler og gjeld		2015	2014
Fordringer		295 000	85 660
Skyldig skattetrekk		-6 227 270	-7 056 846
Skyldige offentlige avgifter		-4 715	-10 619
Annen gjeld		0	4 121
Sum mellomværende med statskassen	8	-5 936 985	-6 977 685

* Andre ev. inntekter/utgifter rapportert på felleskapitler spesifiseres på egne linjer ved behov.

Note 1 Innbetalinger fra drift

	31.12.2015	31.12.2014
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>		
Diverse tilfeldige inntekter (diverse inntekter post 01 - 29)	2 459 406	334 192
<i>Sum salgs- og leieinnbetalinger</i>	2 459 406	334 192
Sum innbetalinger fra drift	2 459 406	334 192

Note 2 Utbetalinger til lønn

	31.12.2015	31.12.2014
Lønn	130 238 667	129 420 391
Arbeidsgiveravgift	18 304 789	18 156 350
Sykepenger og andre refusjoner(-)	-3 735 054	-4 463 528
Andre ytelser	8 180 050	4 937 460
Sum utbetalinger til lønn	152 988 452	148 050 673
Antall årsverk:	178	185

Note 3 Andre utbetalinger til drift

	31.12.2015	31.12.2014
Husleie	17 974 595	17 717 783
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	0	129 616
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	736 644	1 936 883
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	42 416	170 905
Mindre utstysanskaffelser	707 695	763 516
Leie av maskiner, inventar og lignende	15 679	114 701
Kjøp av fremmede tjenester	47 893 669	60 241 268
Reiser og diett	4 909 986	5 788 975
Øvrige driftsutgifter	8 538 386	10 489 705
Sum andre utbetalinger til drift	80 819 071	97 353 351

Note 4 Finansinntekter og finansutgifter

	31.12.2015	31.12.2014
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>		
Renteutgifter	16 570	0
Sum utbetaling av finansutgifter	16 570	0

Note 5 Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer

	31.12.2015	31.12.2014
<i>Utbetaling til investeringer</i>		
Immaterielle eiendeler og lignende	324 748	391 558
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	2 035 026	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	7 504 775	2 661 462
Sum utbetalt til investeringer	9 864 548	3 053 020

Note 6 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

	31.12.2015	31.12.2014
Tilfeldige og andre inntekter (kto. 3645.06 i statens kontoplan)	12 000 000	3 000
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	12 000 000	3 000

Note 7 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

	31.12.2015	31.12.2014
Overføringer til forvaltningsorganer med særskilte fullmakter	252 304 000	245 720 000
Tilskudd til kommuner	0	18 161 000
Tilskudd til husholdninger	28 350 196	0
Tilskudd til ideelle organisasjoner	32 562 317	24 570 000
Tilskudd til statsforvaltningen	75 520 000	86 250 000
Tilskudd til utlandet	15 377 736	12 895 285
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	404 114 249	387 596 285

Note 8 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2015	31.12.2015	Forskjell
	Spesifisering av <u>bokført</u> avregning med statskassen	Spesifisering av <u>rapportert</u> mellomværende med statskassen	
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	0	0	0
Obligasjoner	0		
<i>Sum</i>	0	0	0
Omløpsmidler			
Andre fordringer	295 000	295 000	0
<i>Sum</i>	295 000	295 000	0
Langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	2 154	0	2 154
Skyldig skattetrekk	-6 227 270	-6 227 270	0
Skyldige offentlige avgifter	-4 715	-4 715	0
<i>Sum</i>	-6 229 831	-6 231 985	2 154
Sum	-5 934 831	-5 936 985	2 154